

"...

I- İPTAL VE YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMLERİNİN GEREKÇESİ

Dava dilekçesinin gerekçe bölümü şöyledir:

"III. İPTAL İSTEMİNİN ANAYASAYA AYKIRILIK GEREKÇESİ

Anayasanın 10 uncu maddesinde kanun önünde eşitlik ilkesi düzenlenmiştir. 10 uncu madde hükmüne göre; 'Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir... Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.'

Anayasanın 10 uncu maddesinde belirtilen eşitlik ilkesi; eylemli eşitliği değil, hukuksal eşitliği ifade ederek aynı hukuksal durumda bulunanlar arasında haklı nedene dayanmayan ayırımlar yapılmasını önlemeyi amaçlar. Bu ilke, hukuksal durumu aynı olanların aynı kurallara, farklı olanların ise farklı kurallara bağlı tutulmasını gerektirir. Ancak, bazı durumlarda, makul ve haklı nedenlerle aynı hukuki konumda bulunanlara farklı kurallar uygulanması da, Anayasaya aykırılık oluşturmaz.

Ne var ki aynı hukuki durumda olanlara farklı kurallar uygulanmasına yönelik yasa düzenlemeleri yapılırken haklı ve makul bir nedene dayanılmaması halinde, yasama erkinin keyfi bir biçimde kullanılması durumu ortaya çıkar ve bu şekildeki düzenlemeler, Anayasanın 10 uncu maddesinin yanı sıra hukuk devleti ilkesi ile de çelişir.

5393 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine, 5538 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi ile eklenen sekizinci fıkra, bu açıklamalar doğrultusunda Anayasanın 10 uncu ve 2 nci maddelerine aykırı bir görünüm taşımaktadır. Söz konusu hükümle, sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesisler 5393 sayılı Kanunun kapsamı dışına çıkartılmakta; bir başka deyişle ilgili belediyelerin görev, yetki ve sorumluluk alanı dışında bırakılmaktadır. Halbuki sivil hava ulaşımına açık olmayan havaalanları ile bu havaalanları bünyesindeki tesisler, ilgili belediyelerin görev, yetki ve sorumluluk kapsamında tutulmaktadır.

Bu durumda sivil hava ulaşımına açık olmayan havaalanları ile bunların bünyesindeki tesisler belediyelerin yetki ve görev alanındaki hizmetlerden yararlanacak; belediyeler de bu tür havaalanları ve tesisleri yetki ve görevleri çerçevesinde denetleyecek; ulaşım yollarını yapmak, çöp toplamak, yapı ruhsatı vermek gibi birçok hizmet sunacak; vergi, resim ve sair harçları da alacaktır. Sivil ulaşımına açık havaalanları ise bu tür hizmetlerden yararlanamayacak; belediyelerin de bunları denetlemesi, vergi, resim veya harç alması, hizmet sunması söz konusu olmayacaktır.

Söz konusu sekizinci fıkra hükmünün havaalanları arasında belediye hizmetlerinden yararlanmak; belediyeler arasında ise yetki, sorumluluk ve görevleri yerine getirmek bakımından yarattığı bu farklılıklar ve dolayısı ile ayrıcalıklar, makul ve haklı bir sebebe de dayanmamaktadır. Aksine, bu düzenlemenin, kamu yararı açısından olumsuz birtakım sonuçlar vereceğinden kuşku yoktur. Örneğin, sivil ulaşımına açık havaalanları ve tesislerin içerisinde imar hizmetlerinin belediyeler tarafından değil fakat başka kurumlarca yerine getirilmesi, belediye sınırları içinde imar planı bütünlüğüne aykırılıklar oluşturabilecektir. Keza, ulaşım

yollarının yapılması görevi belediyelere verilmişken, sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile tesislerinin bağlantı yollarının yapımının bunun dışında tutulması, bu hizmetlerin yerine getirilmesinde karmaşa ve aksamalara yol açabilecektir.

Diğer yandan belediyelerin çöp toplama hizmetlerinden yararlanamaması, sivil hava ulaşımına açık havaalanlarında temizlik sorunları ortaya çıkaracaktır.

Kamu yararına aykırı sonuçlar verebilecek olan; aynı hukuki konumda olmalarına rağmen makul ve haklı bir nedene dayanmaksızın, hizmete ulaşma, görev - yetki - sorumluluk yerine getirme bakımından havaalanları ve belediyeler arasında, ayırım yapan ve ayrıcalıklar yaratan sekizinci fıkra hükmünün, kanun önünde eşitlik ilkesine ve dolayısı ile Anayasanın 10 uncu maddesine aykırı düştüğü açıktır.

Bir hukuk devletinde tüm kamu işlemlerinin nihai amacının kamu yararı olması gerekir. Bir hukuk devletinde kamu erkinin kullanımında keyfiliğe asla yer yoktur.

İptali istenen sekizinci fıkra hükmünde, sivil ulaşımına açık havaalanları ile tesislerinin belediyelerin yetki ve görev alanlarının dışına çıkarılmasının ise makul, geçerli, haklı ve zorunlu görülebilecek herhangi bir gerekçesi yoktur. Aksine yukarıda belirtildiği gibi, bu düzenlemenin kamu yararı açısından sakıncalı birtakım sonuçlar doğurabileceği açıkça görülmektedir.

Bu nitelikteki bir düzenlemenin kamu yararı amacı dışında bir amaca yönelmiş olduğu, keyfiliğe kaçtığı ortadadır. Böyle bir durum ise hukuk devleti ilkesi ile bağdaşmaz ve bu ilkenin ifade edildiği Anayasanın 2 nci maddesine aykırı düşer.

İptali istenen sekizinci fıkra hükmünün, Anayasanın 127 nci maddesi ile de uyum halinde olduğu söylenemez.

Anayasanın 127 nci maddesinin birinci fıkrasında, mahalli idarelerin, il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruldukları belirtilmiştir.

İptali istenen fıkra hükmü ile ise, sivil ulaşımına açık havaalanları ile tesisleri belediye yetki alanından çıkarılarak bu alanda mahalli müşterek ihtiyaçları karşılamak için gerekli hizmetleri belediyelerin yerine getirmesi engellenmektedir. Halbuki Anayasanın 127 nci maddesine göre, sivil havaalanları olarak tahsis edilen alanlarda da, yapı ruhsatı verme, ulaşım yolları yapma, çöp toplama gibi mahalli müşterek hizmetlerin görülmesi ve bu hizmetlerin belediyeler tarafından yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle söz konusu sekizinci fıkra hükmü, Anayasanın 127 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı düşmektedir.

Anayasanın 127 nci maddesinin altıncı fıkrasında, yerel yönetimlere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanacağı ifade edilmektedir. İptali istenen düzenleme ile, belediyelerin havaalanları bakımından söz konusu olan gelir kaynaklarının, sivil hava ulaşımına açık havaalanları açısından ortadan kaldırıldığı görülmektedir. Böyle bir durumun Anayasanın 127 nci maddesinin altıncı fıkrası ile de çelişeceği söylenmelidir.

Anayasanın herhangi bir hükmüne aykırı bir düzenleme hukuk devleti, Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ilkeleri ve dolayısı ile Anayasanın bu ilkelerin ifade edildiği 2 nci ve 11 inci maddeleri ile de bağdaşmaz.

Esas Sayısı : 2006/131

Karar Sayısı : 2007/4

Yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasanın 2 nci, 10 uncu, 11 inci ve 127 nci maddelerine aykırı olan söz konusu sekizinci fıkranın iptal edilmesi gerekmektedir.

IV. YÜRÜRLÜĞÜ DURDURMA İSTEMİNİN GEREKÇESİ

01.07.2006 tarihli ve 5538 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin 03.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine eklediği ve Anayasanın 2 nci, 10 uncu, 11 inci ve 127 nci maddelerine aykırı olan sekizinci fıkranın uygulanması halinde sivil hava ulaşımına açık havaalanları, bunlardan yararlanan kişiler ve belediyeler bakımından sonradan giderilmesi güç durum ve zararlar doğabilecektir. Bunun önlenebilmesi için, iptali istenen sekizinci fıkranın dava sonuçlanıncaya kadar yürürlüğünün durdurulması gerekmektedir.

V. SONUÇ VE İSTEM

01.07.2006 tarihli ve 5538 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 29 uncu maddesinin, 03.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine eklediği sekizinci fıkranın iptaline ve dava sonuçlanıncaya kadar yürürlüğünün durdurulmasına ilişkin istemimizi arz ederiz.""